

IL/7082

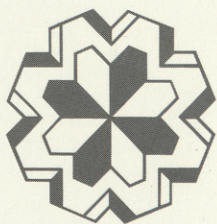
**LATVIEŠU
LIETISKĀS MĀKSLAS
IZSTĀDE 1988**

LATVIAN SONG FESTIVAL 1988 ETHNIC ARTS EXHIBITION

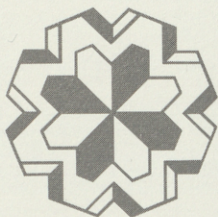
IL/7082

1161111

VM

**8. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU
INDIANAPOLĒ, U.S.A.
UN PBLA KULTŪRAS FONDA
LIETISKĀS MĀKSLAS IZSTĀDE
1988. GADĀ**

Lietiskās mākslas izstādes darbus izvērtēja:

Lidija Beklešova

Anna Graudiņa

Osvalds Grīns

Mirdza Strausa

Ojārs Turķis

Lietiskās mākslas izstādes vadītāja: Dzintra Caune

Izstādes iekartotāja: Anna Graudiņa

Grafiskais izkārtojums: Aija Aveniņa-Ping

Izstāžu nozares vadītāja: Regīna Rēķe

Latvietim lietiskā māksla visos laikos ir bijusi dzīves nepieciešamība. Aukstais ziemeļu klimats mudināja gatavot apģērbu un celt mītnes, ko sev par prieku izrotāja.

Nepieciešami bija darba rīki, zvejas un medību piederumi, ko arī izrotāja latvju rakstiem.

Jau dzelzs laikmeta apģērbu gatavošana bija attīstījusies uz ļoti augstas pakāpes un metala apstrādāšanas māku apguvuši daudzi latviešu meistari. Dekoratīvi dzelzs apkalumi un svečturi rotāja daudzas sentlatviešu mītnes.

Kapenēs atrastas metala un dzintara rotas, kā arī audumu paliekas (Stāmerienes villaine) liecina par tehniskām spējām, labu maksliniecisko daiļuma izjūtu un lietiskās mākslas daudzveidību.

Gadu simteņos mājamatniecība izveidojas par ienākumu avotu. Gandrīz katrs laucinieks prata dažādus amatus un atradumi pauž, ka no pašu māju pārdotiem ražojumiem un sirojumiem, lauku sētās radās vērtīgu mantu krājumi, ieskaitot zeltu un sudrabu, par ko stāsta chronikas un Egila saga.

Vēlākos laikos daudzos apgabalos bija izkopta mājrupniecība, kā aušana, ratiņu dreijāšana, krēslu taisīšana, grozu pišana, podniecība un loku liekšana. Vēl Latvijas brīvības laikā, lauku sētās pūra lādēs glabājās senie krāšņumi.

Ilgus gadus par latviešu lietisko mākslu, kas glabājās pūra tīnēs un lādēs neviens daudz neinteresējās. Bagātie Latvijas pilsoni iegādājās ārzemju izstrādājumus, kas bieži vien bija mazvērtīgi — gatavoti Vācijā un Krievijā.

Līdz pagājušā gadu simteņa otrā pusē, jaunie latviešu mākslinieki, studējami ārzemēs, iepazīnās ar cittautu kultūru un lietisko mākslu un sāka interesēties, kas atrodams pašu mājās.

Lieli nopelni šeit Richardam Zariņam, kas, studējams Stiglica mākslas skolā, vasarās un arī pēc skolas beigšanas, apbraukāja Latvijas novadus, vācot materiālus latviešu tautas mākslas pētīšanai.

Par tautas mākslu sāks interesēties daudzi citi, un ja 1889. gada savāktie priekšmeti aizpildīja vienu skapi, tad deviņdesmito gadu sākumā savāktie priekšmeti aizpildīja divas istabas.

1896. g. Rīga rīkoja etnografisko izstādi, no lauku mājās savāktiem izstrādājumiem. Izstāde notika Desmitā Archaio-
loģijas kongresa laikā. Izstāde bija plaša un tās organizēšanā un sarīkošanā piedalījās daudzi latviešu mākslinieki. Pēc izstādes eksponātus nodeva Etnografiskam muzejam.

Latvijas brīvības laikā daudz tika darīts mūsu tautas mākslas pētīšanā un lietiskās mākslas popularizēšanā. Daudz lietiskās mākslas labā darījuši mākslinieki Richards Zariņš, Ed. Paigle, E. Brastiņš, A. Brastiņš, A. Dzēvītis, J. Bīne, A. Čirulis, H. Mercks, R. Suta, J. Sudmalis, H. Apločinš.

Divedesmito gadu sākumā sāka uzņākt žurnāls "Latvijas saule" — veltīts Tautas Mākslai. Pirmo lietiskās mākslas izstādi brīvā Latvijā sarīkoja mēnešraksts "Latvijas saule." Tā notika Rīgas pilī 1924. gadā no 5 - 25 aprīlim. Izstādē bija paredzētas šādas nodaļas; Audumi-izšuvumi, māla darbi, koka darbi, metala darbi, zīmējumi, literatūra.

Trīsdemito gados mākslinieka Richarda Zariņa redakcijā iznāk kapitāldarbs "Latvju raksti" trijos sējumos. Rīga atver daiļamatniecības skolu, ko vada māksl. A. Dzēvītis. Sekmīgi darbojās aušanas skolas un mākslas amatniecības kursi.

Attīstījās porcelāna glezniecība un latvieši ar saviem izstrādājumiem piedalās izstādēs Berlīnē, Parīzē saņemot atzinību 1935. g. un 1937. g.

Kopš Latvijas brīvības zaudēšanas ir pagājuši daudzi gadi — liekas vesela mūžība. Ir pārdzīvotas okupācijas un gari trimdas gadi, bet mēs vēl esam! Mēs esam un mēs turamies!

Mums ir sava valoda un savas, kaut drusku apsūbējušas parašas, un pašiem sava lietiskā māksla un daudzi labi meistari un lietiskās mākslas mākslinieki.

Anna Graudiņa

PBLA, KF Lietiskās mākslas
nozares vadītāja
LI padomes locekle

Throughout the centuries Latvian folk art has developed in its beauty and decorative richness. Even during the hardest of times, Latvians would embellish their possessions. Clothing, daily work tools, harnesses, hunting and fishing equipment, all received careful attention to decorative detail in the ethnic Latvian tradition.

Each of our folk costumes is an art work. Today we cannot even conceive the amount of work and patience it took to make, embroider and accessorize one of these costumes. From a field of flax to an embroidered white linen shirt is a long, tedious and complicated process. The same effort went into making our woolen shawls and skirts. Most of this work was accomplished after a hard day's work in the evenings by candlelight.

The most productive time of discovery and development of our folk and ethnic treasures was during the two decades of free Latvia. Several schools of folk art opened in Latvia during this time where the teachers and mentors were our best known ethnic artists.

This work was cut off abruptly when the people who believed in a free Latvia had to leave because of the communist invasion. During the refugee years in Germany, folk artists started courses which were attended in great numbers by people who were interested in preserving their valuable cultural heritage. These schools and seminars produced many of our present craftsmen and teachers.

One of the best folk art schools was led by Hugo Mercs in Esslingen, Germany. An art gallery was established in which the highest quality items were displayed and sold.

Upon emigration to U.S.A., Canada, Australia and other distant parts of the world, folk artists renewed their work.

In the U.S. our folk artists are scattered and the only opportunity to get together is at exhibitions and meetings. New craftsmen are being trained at several locations. Their work has been frequently exhibited. In Canada most Latvian folk artists live in the vicinity of Toronto and their artistic lives are enriched by their proximity and frequent

exchange of ideas. Another active folk artist group is in Australia. They have frequent exhibitions and also publish a magazine.

We are in the midst of our 8th Latvian Song Festival. Many people have come from all over the world to attend the multitude of cultural events. They will listen and look and take home a richness of experience they would not have otherwise.

The folk art exhibits have been sent here from Europe, Canada, U.S.A. and Australia — each different and more beautiful than the next. Let us enjoy them, evaluate them and in the future use only the best of all of these many examples.

Our heritage of folk art has grown and developed throughout the centuries. It is distinctive, individual, and rich and will live on in our future generations.

Anna Graudins
Board Member,
PBLA, ALA KF and LI

ALKSNIS, Rita
150 Pebble Beach Drive
Crescent City, CA 95531
keramika

BEKLEŠOVŠ, LidiĶa
6 Edward St.
Noble Park, Vic. 3174 Australia
tekstĶildarbi

ALUMĀNS, Aleksandrs
10841 Kurzeme Rd.
Three Rivers, MI 49093
rotas

BEKLEŠOVŠ, Sergejs
6 Edward St.
Noble Park, Vic. 3174 Australia
ādas darbi

AMOLIŅA, Anna
8 Glendale Rd.
Walpole, MA 92981
audumi

BERĶIS, Aina
15542 S.E. Harold Ave.
Milwaukie, OR 97222
rotas

ĀRUMA, Aija
56825 Riga Dr.
Three Rivers, MI 49093
stĶgu raksti

BITE, Laima
29 W 105 Geneva Rd.
West Chicago, IL 60185
audumi

AUZIŅA, Rita
289 Withrow Ave.
Toronto, Ont., Canada M4J 1B6
audumi

BRAKMANIS, ZigfrĶds
1542 St. Clair Ave.
Cincinnati, OH 45231
koka darbi

BALODIS, Eduvards
15205 Dana Ave.
Cleveland, Ohio 44111
kokles

BRIEZE, Laila
7 Nocholson Rd.
Addiscombe, Croydon, CRO 6QT England
tekstĶildarbi

BUDIŅA, Rasma
5 Barlecroft Road, Welwyn-
Garden-City., Harts England AL8 6JX
audumi

DONE, Herta
3901 26th Ave. N
St. Petersburg, FL. 33713
tekstildarbi, audumi

BŪMANIS, Fricis
11 Joslen Place
Hudson, NY 12534
koka darbi

DRAVNIEKS, Konstantins
220 Madero Drive
Thiensville, WI 53092
kokles

BURR-APARNIEKS, Ināra E.
Av. Manuel dos Reis Akavjo 330
04664 Sao Paula, Brasil
porcelāns

DŪHMA, Marta
47 Custer Stree
Jamaica Plain, MA 02130
audumi

CELMIŅŠ, Velta
48/43 Truman Ave., River Wood
2210, N.S.W. Sydney, Australia
audumi, tekstildarbi

DZEGŪZE, Emma
115 Westrose Ave.
Toronto, Ohtario M8X 2A5 Canada
keramika

CERIŅŠ, Aida
5828 N. Ralston Ave.
Indianapolis, IN 46220
tekstildarbi

GRAUDIŅA, Anna
1193 Northrup Road
Penfield NY 14526
keramika

ČAKSTE, Austra
4014 S. Jefferson Ave.
Cincinnati, OH 45212
tekstildarbi

GREDZENS, Visvaldis
15107 Peteler Ln.
Minnetonka, MN 55345
koka darbi

GRĪNA, Māra
5138 Windleigh Pl.
St. Louis, MO 63128
sīktēlniecība - cīļņi

GRĪNS, Osvalds
rotas

ILDENS, Zigurds
29 Briardale Blvd.
Scarboro, Ont., Canada MIN IZ3
koka darbi

INDRIKSONS, Jean
4949 S. 975 E.
Zionsville, IN 46077
audumi

INTENBERGS, Kārlis
1026 Palmer Ave.
Schenectady, NY 12309
kokles

JANSONS, Velga
44 Illis Park Road
Toronto, Ontario, Canada M6S 2V3
keramika

JUREVIČA, Helena
33 Barcom Str., Merrylands N.S.W.
2160 Sydney, Australia
tekstildarbi

KAUGARA, Liena
5290 Douglas Ave.
Kalamazoo, MI 49007
tekstildarbi, audumi

KAUKE, Elza
209 W. F. Street
Lincoln, NE 68508
tekstildarbi

KĀKULIS, Vita V.
1120 E. Brown Deer Rd.
Bayside, WI 53217
audumi, tekstildarbi

KIVLENIEKS, Tālis
Kalupe Jewellery Ltd., College Park
444 Young St.
Toronto, Ontario, Canada M5B 2H4
metāls, rotas

KĻĀVSONS, Milda
203 W. Sigler
Frankton, IN 46044
tekstildarbi, audumi

KLUCIS, Lilija
31 Kennedy Lane
West Yarmouth, MA 02673
audumi

MATĪSS, Rūdolfs
20726 15 Ave. So.
Seattle, WA 90198
stikls, koks

KRASTIŅA, Brigita
25 Waltham Dr.
Nashua, NY 03060
audumi

MEDNIS, Edmunds
Rt. 1, Box 146AA
Warrens, WI 54666
ādas darbi

KRIKIS, Pārsla
6431 W. North Ave.
Wauwatosa, WI 53213
rotas

MEŽULIS, Otilija
81 Methuan Ave.
Toronto, Ont. M6s 17 Canada
tekstildarbi, audumi

KUBULIŅŠ, Rita
912 Darlington Ave.
East Lansing, MI 48823
keramika

NEIMANIS, Alfreds
7030 Auburn Ave.
Wauwatosa, WI 53213
intarsija, koka darbi

LIEPIŅA, Kaira
14 Orchard St.
Jamaica Plain, MA 02130
audumi

OLIŅŠ, Janis
1217 Canas St.
Three Rivers, MI 49093
koka darbi

LILITA
153 Forest Glen Rd.
Wood Dale, IL 60191
rotas

OZOLS, Andrejs
6109 N. Oxford Str.
Indianapolis, IN 46220
koka darbi

OZOLA, Vera
6109 N. Oxford Str.
Indianapolis, IN 46220
tekstildarbi

RINKUŠS, Verners
1321 Summit Ave.
Kalamazoo, MI 49007
koka darbi

OZOLS, Visvaldis
4225 Bloor St. West
Etobicoke, Ont. M9C 1Z6 Canada
koka darbi

SAVAGE, Juta
2813 Stuart St.
Berkley, California 94705
porcelāns

PĀŽA, Silvija
Rt. 1 Box 1020
Vashon Island, WA 98070
stikls

SILIŅŠ, Agnis
Paradise Hill Rd.
DeRuyter, NY 13052
koka darbi

PENIŅE, Gundega
1214 E. Belmont Ave.
South Bend, IN 46615
keramika

SILIŅA, Ausma
Paradise Hill Rd.
DeRuyter, NY 13052
audumi

PREISS, Indulis
9 Lyndale Dr. Willowdale Ont.
Canada M2N 2X9
rotas

STRAUSA, Mirdza
1042 S. Elmora Ave.
Elizabeth NY 07202
audumi

PŪRIŅA, Rūta
941 Benjamin, NE
Grand Rapids, MI 49503
keramika

ŠĒFERE, Dzidra
Bexhill Court, Bldg. G. Apt. 11
Islington, Ont. M9A 3A8 Canada
audumi

ŠMITE, Anna
1364 Eustis Street
St. Paul, MN 55108
audumi

TARBUNAS, Anna
977 Calvary N.W.
Grand Rapids, MI 49504
tekstildarbi

TREIJS, Normunds
54 Brown's Road
Huntington, NY 11743
metals, rotas

TREIMANIS, Lilija
8 Nipissing Dr.
Etobicoke, Ont. M9B 4V5 Canada
audumi

TURKIS, Ojārs
16 Aberlady Road
Toronto, Ont. M8Z 2J3 Canada
koka darbi

VĀGNERS, Judīte
63 Hesketh Ct.
Toronto, Ont. Canada M4A 1M5
audumi

VILSONS, Velta
R.R. No. 1
Niagara-on-the-Lake Ont. L0S 1J0
Canada
audumi

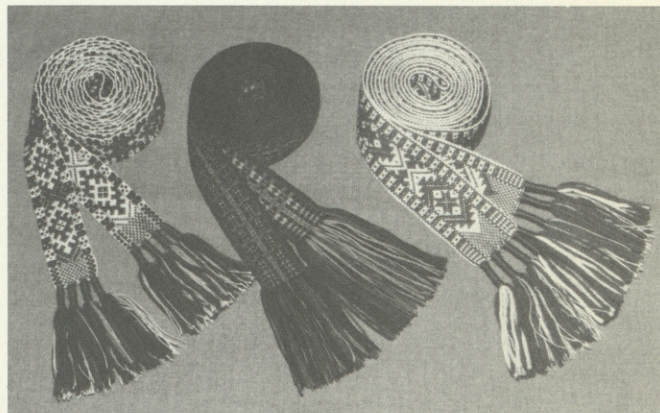
BOSTONAS DAUGAVAS VANADŽU AUDĒJU GRUPA

Vadītāja: Klucis, Lilija
14 Orlichard St.
Jamaica Plain, MA 02130

Audējas: AMOLIŅA, Anna
DŪHMA, Marta
KRASTIŅA, Brigita
LIEPIŅA, Kaira
RUDZUROGA, Ilga
SPALVIŅA, Anda

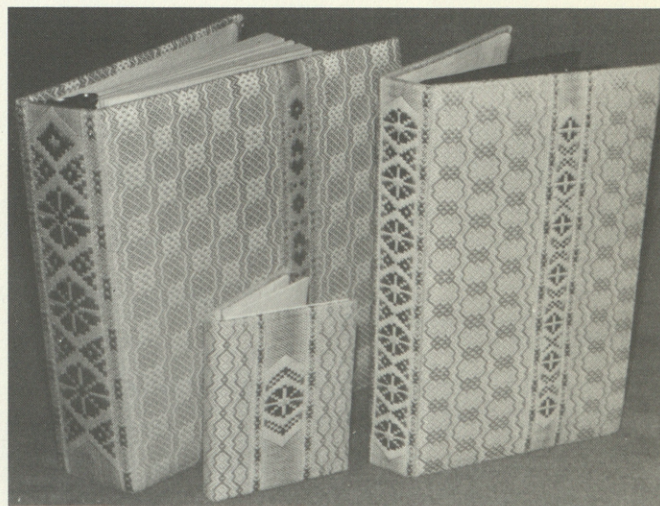
Otilijas Mežulis
darināts tērps

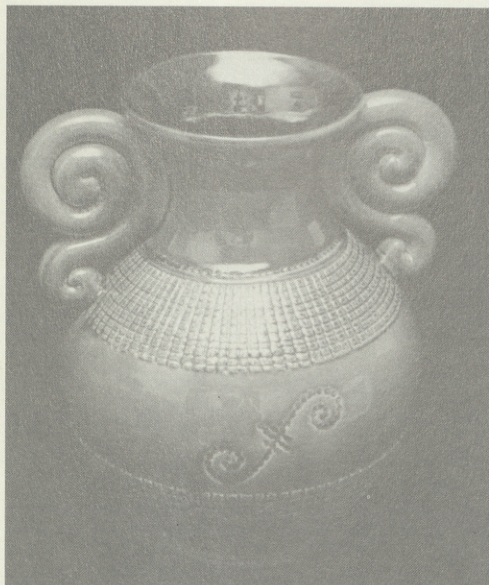
Vita Kākulis

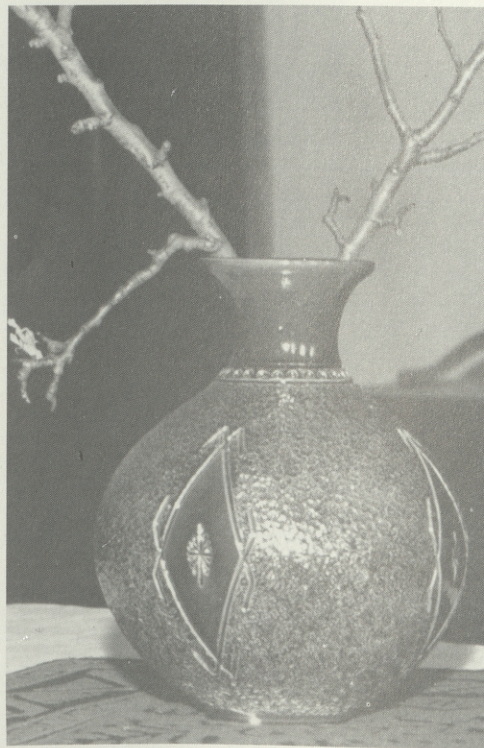
Herta Done

Vita Kākulis

Anna Graudiņa

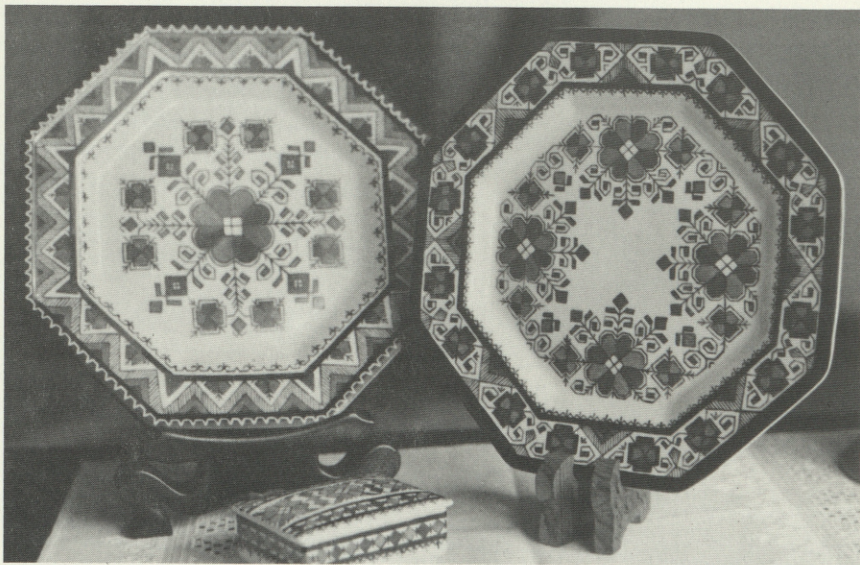
Anna Graudiņa

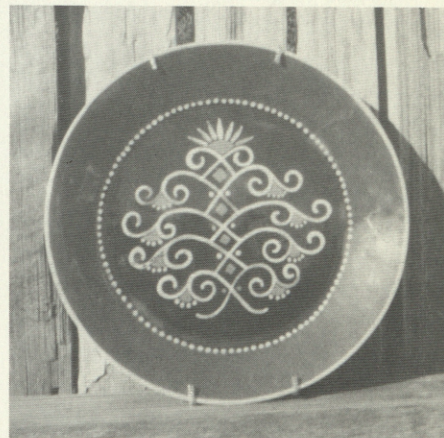
Anna Graudiņa

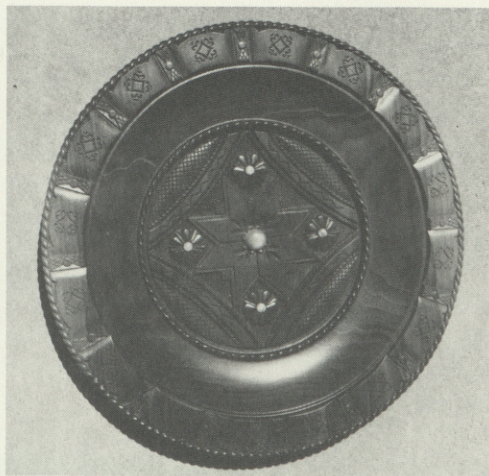
Anna Graudiņa

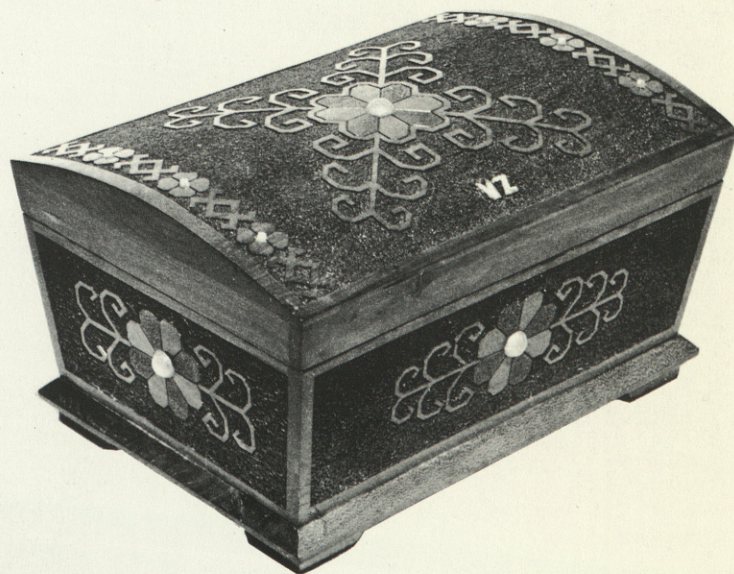
Ināra Aparnieks-Burr

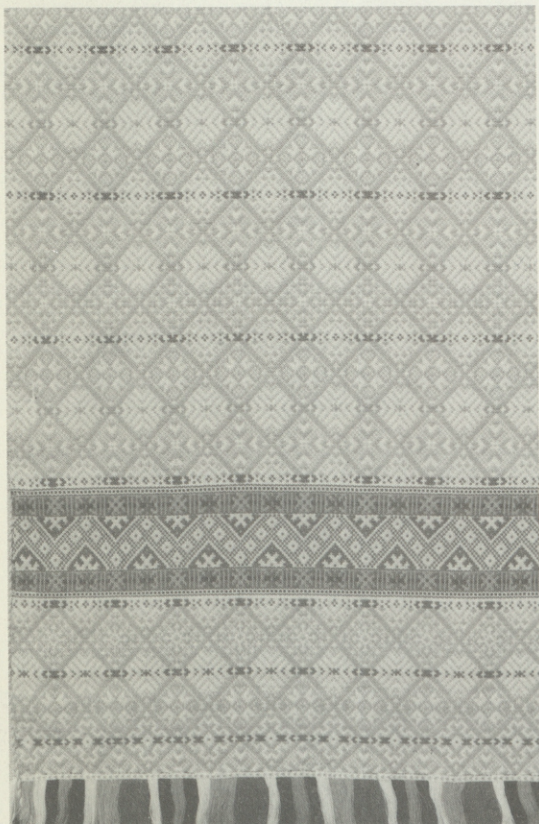
Rita Alksnis

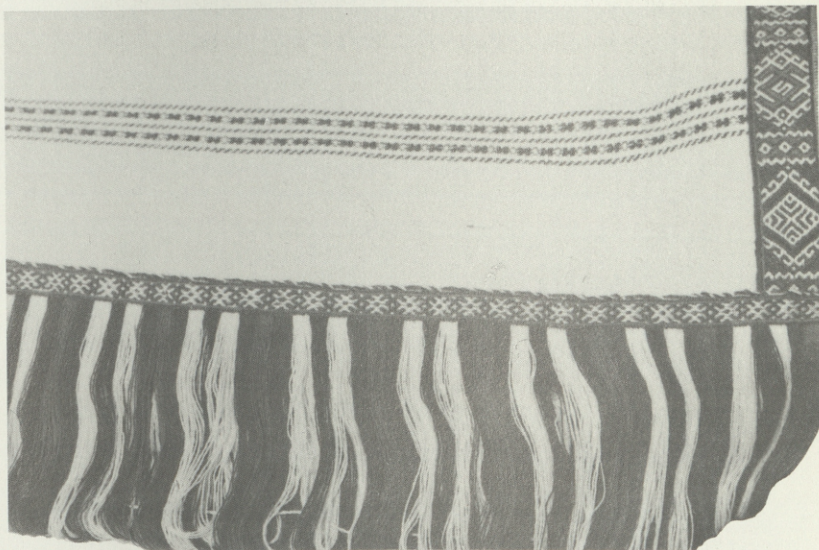
Ojārs Turķis

Verners Rinkušs

Dzidra Šēfers

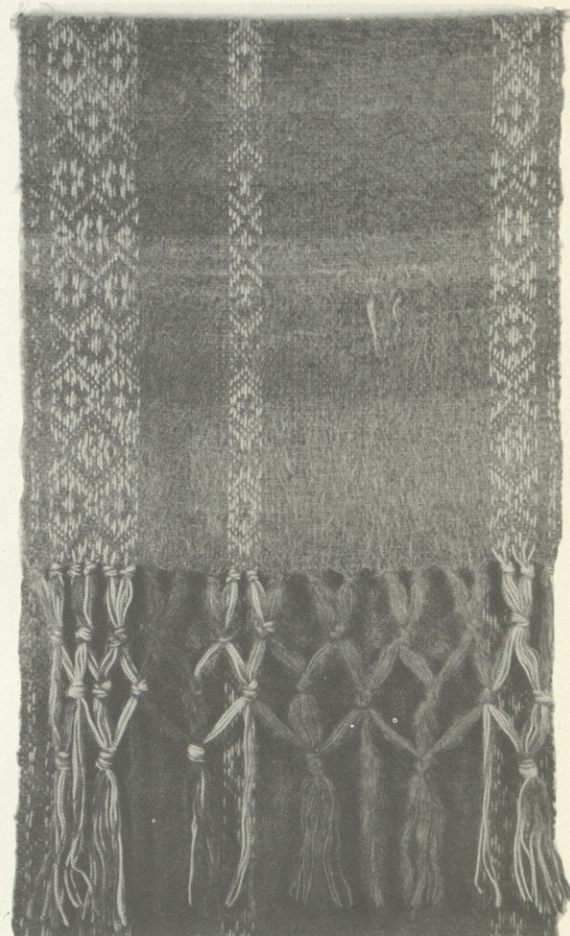
Herta Done
(Šmidchena apaudi)

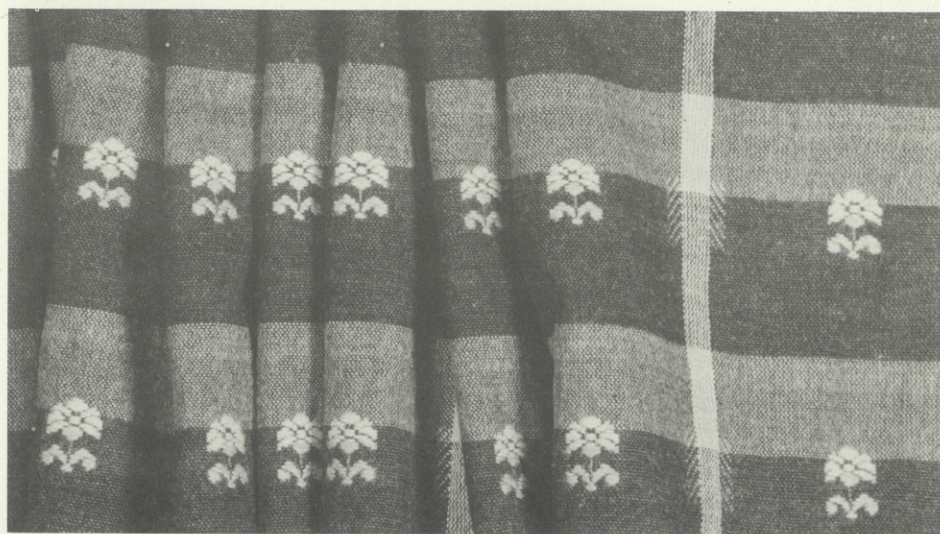
Herta Done
(Šmidchena apaudi)

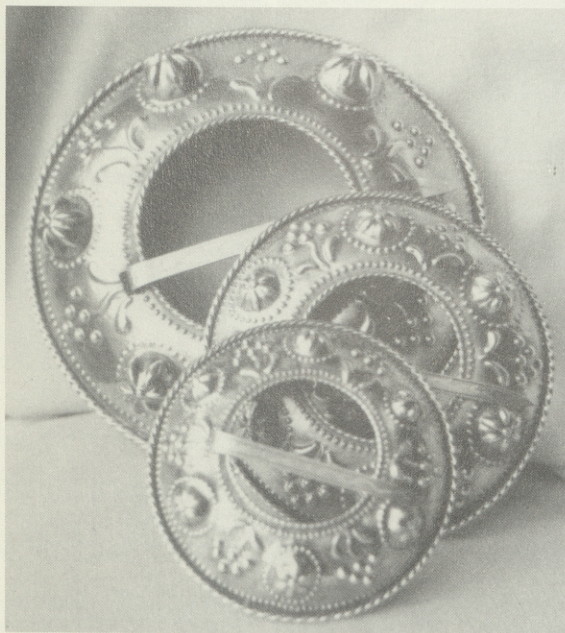
Lilija Treismanis

Rasma Budiņa

Rasma Budiņa

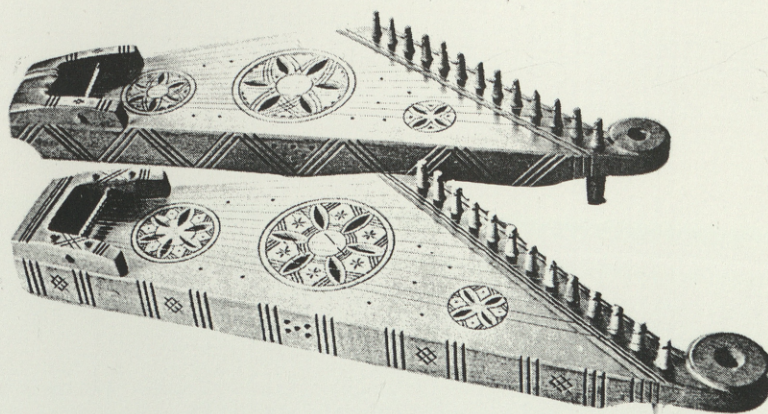
Lilita

Lilita

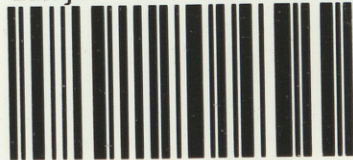

Lilita

Konstantins Dravnieks

Latvijas Nacionālā bibliotēka

0324018519